

**Analiza dosežkov poskusnega
preverjanja znanja v 3. razredu
iz madžarščine**

Državni izpitni center
2022

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja
v 3. razredu iz madžarščine

Avtorica: *Mária Pisnjak*

Izdal: *Državni izpitni center*

Računalniški prelom: *Peter Škrj*

KAZALO

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu	4
Izhodišča in zasnova preizkusa znanja	4
Osnovni podatki poskusnega preverjanja znanja iz madžarščine v 3. razredu	4
Dosežki po spolu	5
Analiza dosežkov po postavkah v specifikacijski tabeli	6
Sklepne ugotovitve	8

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki.....	4
Preglednica 2: Sestava preizkusa po taksonomskih ravneh.....	6
Preglednica 3: Specifikacijska tabela, madžarščina, 3. razred	7

KAZALO SLIK

Slika 1: Primerjava dosežkov po spolu pri madžarščini v 3. razredu	5
--	---

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu

Izhodišča in zasnova preizkusa znanja

Strokovna podlaga za pripravo preizkusa za poskusno preverjanje znanja iz madžarščine v 3. razredu je posodobljeni Učni načrt za madžarščino kot materinščino, ki je bil potrjen leta 2008 na 114. seji Strokovnega sveta za splošno izobraževanje, z njegovimi vsebinskimi in redakcijskimi popravki pa se je Strokovni svet seznanil na 140. seji 17. 2. 2011.

Osnovni podatki poskusnega preverjanja znanja iz madžarščine v 3. razredu

V šolskem letu 2021/2022 se je poskusno preverjanje znanja iz madžarščine na dvojezičnih osnovnih šolah v Prekmurju izvajalo drugič. Preverjanje je potekalo 28. marca 2022, udeležilo pa se ga je 17 učencev¹ od skupno 23 prijavljenih iz vseh štirih dvojezičnih osnovnih šol. Sodelovanje je bilo prostovoljno, čas reševanja preizkusa je bil 45 minut. Predmetna komisija za madžarščino je prek sodelujočih konzulentk pridobila mnenje učiteljev o preizkusu, ki je bilo pretežno pozitivno.

Osnovni statistični podatki so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki

Število učencev	17
Število postavk v preizkusu	21
Možne točke	30
Povprečno število točk	21,24
Povprečno število točk v odstotkih	70,78
Standardni odklon	22,72
Indeks težavnosti	0,71
Indeks zanesljivosti	0,88

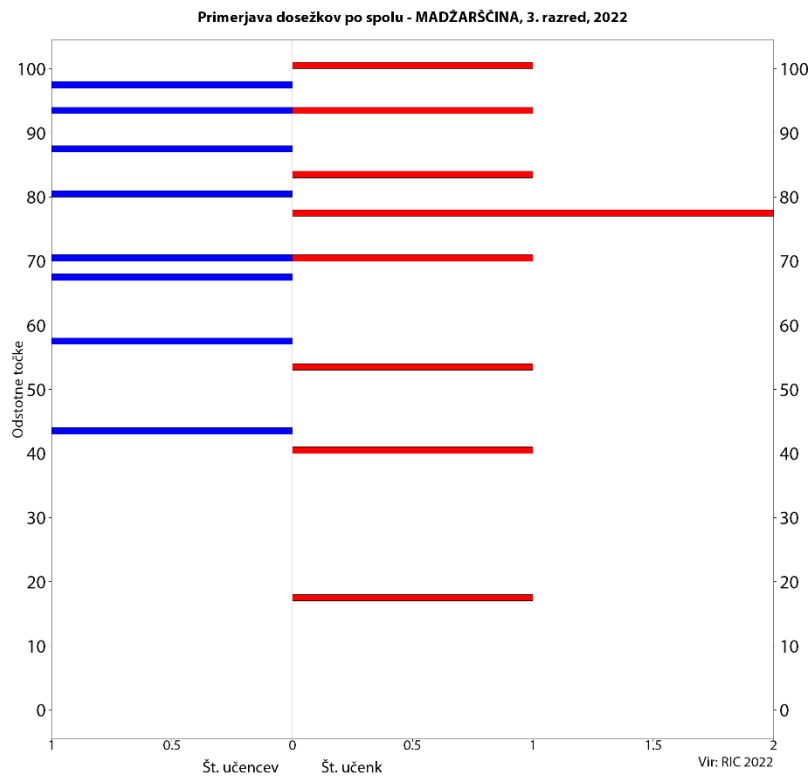
Povprečni dosežek je bil 70,78 odstotne točke, indeks težavnosti preizkusa je 0,71. Maksimalno število točk je dosegel en učenec, noben učenec pa ni dosegel 0 točk. Manj kot 50 % možnih točk so dosegli 3 učenci, kar pomeni 17,65 % sodelujočih učencev. Več kot 90 % možnih točk so dosegli 4 učenci oz. 23,53 % sodelujočih. Največ učencev (5) se je razporedilo na intervalu med 77 in 87 odstotnimi točkami. Preizkus ima enako visok indeks zanesljivosti (0,88), kot ga je imel na preverjanju v letu 2021, kar pomeni, da je ustrezno meril zmožnosti in znanje učencev. Vsi parametri so skoraj enaki lanskim, z izjemo standardnega odklona, ki je nižji od lanskega.

---

¹ Izraz učenec uporabljamo tako za učence kot za učenke.

Dosežki po spolu

Slika 1: Primerjava dosežkov po spolu pri madžarščini v 3. razredu

Primerjava dosežkov po spolu ne kaže večjih odstopanj, zaradi majhnosti populacije tudi sicer ni smiselna.

Analiza dosežkov po postavkah v specifikacijski tabeli

Gradivo za poskusno preverjanje znanja iz madžarščine smo v okviru PK za madžarščino pripravile konzulentke za 3. razred in predsednica PK.

Pri pripravi preizkusa za leto 2022 smo ohranile strukturo preizkusa in skupno število točk iz leta 2021. V prvem delu preizkusa je bilo devet nalog, ki so se navezovale na umetnostno besedilo in so za skupaj 15 točk preverjale temeljno književno znanje in bralno razumevanje ter zmožnost vodene tvorbe krajšega besedila. V drugem delu preizkusa je bilo deset nalog, ki so se navezovale na neumetnostno besedilo in so za skupaj 15 točk preverjale bralno razumevanje in pomenoslovno ter pravopisno zmožnost. Izhodiščno besedilo prvega dela je bila pesem o pomladi, izhodiščno besedilo drugega dela pa navodilo za izdelavo papirnate lastovke. Pri pesmi smo podali razlago ene, učencem verjetno neznanne besede.

V preizkusu so bili zastopani naslednji tipi nalog: naloga izbirnega tipa, naloga alternativnega tipa, naloga dopolnjevanja, naloga kratkega odgovora, naloga povezovanja, naloga podčrtovanja, naloga polodprtega tipa, naloga odprtega tipa (tvorjenje besedila).

Sestavo preizkusa glede na taksonomske ravni prikazuje Preglednica 2.

Preglednica 2: Sestava preizkusa po taksonomskih ravneh

Raven zahtevanega znanja	Delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	30 %
2. Razumevanje in uporaba	45 %
3. Reševanje novih problemov, interpretacija in vrednotenje	25 %

Specifikacijska tabela (Preglednica 3) prikazuje opis, taksonomsko raven in indeks težavnosti posameznih nalog. Indeksi težavnosti posameznih postavk letošnjega preizkusa se gibljejo v širšem razponu kot pri preizkusu v letu 2021, in sicer med 0,24 in 1.

Preglednica 3: Specifikacijska tabela, madžarščina, 3. razred

Naloga	Število točk	Opis naloge	Taks. raven	IT
I. del				
1.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja temeljno literarnovedno znanje ob danem besedilu (avtor, naslov).	1.	0,94
2.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja temeljno literarnovedno znanje (število kitic in število vrstic v kiticah).	1.	1
3.	1	Naloga podčrtovanja. Preverja temeljno literarnovedno znanje (rimajoče se besede).	2.	0,35
4.	2	Naloga alternativnega tipa. Preverja razumevanje prebranega umetnostnega besedila (pravilnost trditev).	1. in 3.	0,97
5.	2	Naloga povezovanja. Preverja razumevanje in razčlenjevanje besedila (dejanja književnih oseb).	1.	0,91
6.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja razumevanje besedila.	2.	0,88
7.	2	Naloga dopolnjevanja. Preverja razumevanje in razčlenjevanje besedila.	3.	0,59
8.	1	Naloga polodprtega tipa. Preverja razumevanje besedila in ugotavljanje avtorjevih čustev.	3.	0,53
9. (vsebina)	2	Naloga odprtega tipa, ki preverja zmožnost tvorjenja krajšega besedila (vabila) po danih navodilih. Kriteriji: vsebina, zgradba in pravopis.	3.	0,62
9. (zgradba)	1		3.	0,82
9. (pravopis)	1		2.	0,47
II. del				
1.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja ugotavljanje vrste besedila.	2.	0,76
2.	2	Naloga kratkega odgovora. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila.	2.	0,65
3.	2	Naloga dopolnjevanja. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila.	2.	0,71
4.	2	Naloga alternativnega tipa. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila (pravilnost trditev).	1. in 2.	0,74
5.	2	Naloga povezovanja. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila (raba posameznih potrebščin).	1.	0,82
6.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja pomensko razčlemba (izpis protipomenke dane besede iz besedila).	2.	0,47
7.	1	Naloga dopolnjevanja. Preverja pravopisno zmožnost (<i>j</i> ali <i>ly</i>).	2.	0,65
8.	2	Naloga dopolnjevanja. Preverja pravopisno zmožnost (kratki in dolgi samoglasniki, soglasniki).	2.	0,65
9.	1	Naloga alternativnega tipa. Preverja pravopisno zmožnost (deljenje besed).	2.	0,82
10.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja pravopisno zmožnost (pravilen zapis povedi: velika začetnica in končno ločilo).	1.	0,24

Najbolje rešena naloga v I. delu preizkusa je bila 2. naloga, ki so jo pravilno rešili vsi učenci. Učenci so bili zelo uspešni tudi pri reševanju 1., 4. in 5. naloge (IT nad 0,90), najmanj uspešni pa so bili pri 3. nalogi (IT = 0,35), ki je zahtevala podčrtovanje rimajočih se besed.

V II. delu preizkusa so bili učenci manj uspešni, razpon IT pri teh nalogah je bil med 0,24 in 0,82. Najbolje rešeni sta bili 5. in 9. naloga (IT obeh je 0,82). Prva je preverjala razumevanje prebranega besedila (namen posameznih potrebščin), druga pa zmožnost pravilnega deljenja besed. Najslabše rešena je bila 10. naloga (IT = 0,24), ki je zahtevala pravi zapis povedi.

Sklepne ugotovitve

Rezultati drugega poskusnega preverjanja znanja iz madžarščine v 3. razredu dvojezične osnovne šole so zelo podobni rezultatom iz leta 2021. Sestavljavke smo ohranile uporabljene tipe nalog in področja preverjanja, ter se zavestno odločile za pesem, ob kateri je po eni strani (ob naših predpostavkah) v tem starostnem obdobju težje pisno preverjati književna znanja oziroma razumevanje in interpretacijo, po drugi strani pa učenci 3. razreda še nimajo književnih znanj na višji taksonomski ravni. S slednjim si razlagamo dokaj visoko uspešnost reševanja nalog v I. delu. Učenci so bili pri tvorbi nalogi manj uspešni kot prejšnja generacija, predvsem velja to za pravopis.

V II. delu preizkusa so bili učenci v primerjavi z lansko generacijo manj uspešni pri večini nalog, ki preverjajo temeljna pravopisna znanja, kar si lahko razlagamo morda (tudi) s tem, da so bili zaradi pandemije deležni manj pouka v šoli v prvih treh letih šolanja, kot so ga bili deležni učenci prej.

Po mnenju učiteljev je bil obseg preizkusa primeren za čas reševanja in preizkus je bil skladen s cilji in standardi UN; kot tak je preizkus omogočal izkazovanje znanja in zmožnosti. Navodila za vrednotenje smo moderirali le v manjši meri.

Sestavljavke preizkusa smo se za nespremenjeno strukturo (dva dela, prvi ob umetnostnem in drugi ob neumetnostnem izhodiščnem besedilu) odločile, ker menimo, da preizkus le tako lahko zagotavlja enake možnosti vsem učencem in odseva tudi pouk. Za zagotavljanje večje objektivnosti ocenjevanja si želimo, da učitelji ne bi vrednotili preizkusov svojih učencev.

1. SZ. MELLÉKLET

1. SZÖVEG

Tavaszi

Zöldülni tanul a fű,
nő, növekszik egyre, nézd!
S mit csinál a napsugár?
Tanulja a napsütést.

Bólogat a hóvirág,
szél tanítja rá – na nézd!
Hát a szagos ibolya?
Tanulja a kékülést.

Hazaszáll a fecskepár,
s szúnyogoknak hada, nézd!
még csak zirrenni se mer,
tanulja a remegést.

Zörögni is elfelejt
erdő alján a haraszt¹,
némán figyel: a világ
most tanulja a tavaszt.

Szilágyi Domokos

(A szöveg forrása: Szövegről szövegre 2. Olvasás munkatankönyv II. kötet.
Bartha Jánosné, Szalay Mária, Fukkné Fukász Enikő. Oktatási Hivatal. 2021.
A kép forrása: Weil-Jákob Márta: Tavasz (@torpetanc).)

¹ haraszt – földön heverő falevelek rétege

2. SZ. MELLÉKLET

2. SZÖVEG

Készítsünk fecskét!

Kellékek: fekete karton, fehér karton vagy sima papír, piros karton a csőrhez, sablon a szárnyhoz, fekete filctoll.

- 1.** A fejhez a fekete kartonból kivágunk egy 13 cm hosszú és 3 cm széles csíkot, és gyűrűt ragasztunk belőle.

- 2.** A fekete kartonból megformázzuk a villás farkot.

- 3.** A testhez a fekete kartonból 31 cm hosszú és 3 cm széles csíkot vágunk. Összehajtjuk csepp alakúra, és a két vége közé ragasztjuk a villás farkot.

- 4.** A fekete kartonból a sablon segítségével kivágjuk a szárnyat.

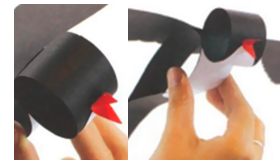
- 5.** A fejet és a szárnyat a testhez ragasztjuk.

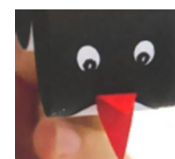
- 6.** A fehér papírból két széles csíkot vágunk, egy hosszabbat és egy rövidebbet. Mindkettőnek lekerekítjük az egyik végét, és a has és a fej alsó részére ragasztjuk őket.

- 7.** A csőrnek a piros papírból egy 3 cm hosszú és 1 cm széles csíkot vágunk. A végeit hegyesre vágjuk, és a fej alsó részére ragasztjuk.

- 8.** A szemhez a fehér papírból két kis kört vágunk. Fekete filctollal megrajzoljuk a két szemgolyót. A szemeket a helyükre ragasztjuk. És kész is a játékfecskénk.

(A <https://www.beszedesdunafoldvar.hu> nyomán. Letöltve: 2021. okt. 18.)

I. RÉSZ

A feladatok a *Tavaszi* című szövegre vonatkoznak. Figyelmesen olvasd el az 1. mellékletben található szöveget, és oldd meg a feladatokat!

1. Írd a vonalakra a mellékelt vers címét és a költő nevét!

A vers címe: _____

A költő neve: _____

	1
--	---

2. Válaszolj a kérdésekre!

Hány versszakból áll a vers? _____

Hány soros egy-egy versszak? _____

	1
--	---

3. Húzd alá az alábbi versszakban a rímelő szavakat!

Zörögni is elfelejt
erdő alján a haraszt,
némán figyel: a világ
most tanulja a tavaszt.

	1
--	---

4. Igazak vagy hamisak az alábbi állítások? Karikázd be az IGAZ-t vagy a HAMIS-t!

Minden versszakban előfordul a *nézd* szó.

IGAZ HAMIS

A vers a tavasz kezdetéről szól.

IGAZ HAMIS

	2
--	---

5. Mit tanulnak a tavasz szereplői? Kösd össze!

a napsugár

a zöldülést

a fű

a bólogatást

a hóvirág

a napsütést

az ibolya

a kékülést

	2
--	---

6. Ki a hóvirág „tanára”?

_____

	1
--	---

7. A harmadik versszak alapján pótold a hiányzó szavakat az alábbi mondatban!

A _____ már visszaszálltak, és a
_____ annyira félnek tőlük, hogy meg sem
mernek szólalni.

	2
--	---

8. Fogalmazd meg egy mondatban, milyen érzést kelt a tavasz a költőben!

_____
_____

	1
--	---

LAPOZZ!

9. Dóra április 27-én ünnepli a születésnapját a Mackó Pizzériában. Írj a nevében meghívót az osztálytársainak!

MEGHÍVÓ

	4
--	---

II. RÉSZ

A feladatok a *Készítsünk fecskét!* című szövegre vonatkoznak. Figyelmesen olvasd el a 2. mellékletben található szöveget, és oldd meg a feladatokat!

1. Mi a szöveg? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A egy állat bemutatása
- B egy játék elkészítésének a leírása
- C állatmese
- D recept

☐	1
--------------------------	---

2. Mikre van még szükség a munkához, de nem szerepelnek a kellékek között?

_____

☐	2
--------------------------	---

3. Pótold a megfelelő szavakat a szöveg alapján!

A papírfecske készítése _____ lépésből áll.

A _____ színű kartonból kell legtöbb.

☐	2
--------------------------	---

4. Igazak vagy hamisak az alábbi állítások? Karikázd be az IGAZ-t vagy a HAMIS-t!

A villás farkot fehér kartonból vágjuk ki.

IGAZ

HAMIS

A csőr végét hegyesre vágjuk.

IGAZ

HAMIS

	2
--	---

5. Kösd össze vonallal, melyik kellék melyik rész elkészítéséhez szükséges!

piros karton

szárny

filctoll

csőr

sablon

szem

	2
--	---

6. Írd ki a szövegből az alábbi szó ellentétes jelentésű párját!

szűk _____

	1
--	---

7. Pótold a hiányzó *j* vagy *ly* betűt az alábbi állatnevekben!

harká _____

papagá _____

pu _____ ka

	1
--	---

8. Pótold a megfelelő rövid vagy hosszú magánhangzót és mássalhangzót!

A fecskék to _____ a fekete színű.

Az erd _____ ben nem látni fecskét, csak a településeken.

	2
--	---

9. Húzd alá a *hosszú* szó helyes elválasztását!

hoss-zú

hosz-szú

hos-szú

	1
--	---

LAPOZZI!

10. Írd le helyesen az alábbi mondatot! Ügyelj a mondatkezdésre és az írásjelre!

miből vágjuk ki a fecske szárnyát

	1
--	---

ÖSSZPONTSZÁM:

	30
--	----